

SIVUKIVET KIERTOON JA HUKKA HALTUUN

Pirkanmaalla edistetään luonnonvarojen kestäväää käyttöä, materiaalitehokkuutta ja vähähiilisiä ratkaisuja.

Vahvasti kasvavan maakunnan kiviainesten kulutuksella ja käytöllä on merkittävää vaikutusta aluetalouteen ja ympäristöön. Kestävät julkiset hankinnat vähentävät ilmasto- ja ympäristövaikutuksiltaan haitallisempien ja työsuojelultaan puutteellisissa olosuhteissa tuotettujen tuontikivien määrää ja siten tukevat pirkanmaalaisista aluetaloutta, innovaatioita ja liiketoimintaratkaisuja. Hieno esimerkki pirkanmaalaisen luonnonkiven käytöstä on parhaillaan rakenteilla oleva raitiotiehanke Tampereella.

Rakennuskivilouhinnan sivutuotteena syntyy nk. sivukiveä. Sivukivellä tarkoitetaan rakennuskivilouhimolla syntyvää kiviainesta, joka ei ominaisuuksiltaan sovellu jalostettavaksi rakennuskivituotteeksi. Tällaisia ominaisuuksia voivat olla esimerkiksi irrotettavan lohkokkeen koko, muoto tai väri, mitkä eivät sinällään heikennä kiviaineksen fyysisiä ominaisuuksia. Jopa 70-90% louhitusta kiviaineksesta saattaa olla sivukiveä. Pirkanmaalla sitä on varastoituna 6 miljoonaa tonnia, joka vastaa lähes vuoden kiviainesten tarvetta koko maakunnassa.

Moneen käyttötarkoitukseen soveltuva sivukivi jää usein pysyvästi kasoihin louhosalueille. Kiviaineksen irrottamiseen kallioperästä on käytetty merkittävästi resursseja, jotka näin ollen jäävät hyödyntämättä. Kiertotalouden periaatteiden mukaisesti myös nämä tuotannon sivuvirrat tulisi hyödyntää. Säästääksemme luonnonkivivarantojamme tuleville sukupolville, tulisi sivukivet saada kiertoon nykyistä tehokkaammin.

Sivukiveä voidaan hyödyntää esimerkiksi maa- ja väylärakentamisessa, seosjalosteissa ja erilaisissa ympäristö- ja puistorakenteissa sekä vesirakentamisessa, kuten vesistötyöissä ja jokien kunnostustoimenpiteissä.

Pirkanmaan liitto koordinoi Sivukivi kierto -hanketta, jolla pyritään osaltaan edistämään luonnonvarojen kestäväää käyttöä. Vuoden mittainen hanke on saanut rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR). Lisäksi hanketta rahoittavat Tampereen, Ylöjärven ja Oriveden kaupungit, Kiviteollisuusliitto ry ja Pirkanmaan liitto.

Kestäväää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Hankkeessa keskitytään Ylöjärven, Tampereen sekä Oriveden alueilla toimivissa luonnonkivilouhimoissa syntyvien sivukivien hyötykäytön lisäämiseen. Hankkeella pyritään edistämään sivukivivarantojen käyttöönottoa, vähentämään sivukiven syntyä tulevaisuudessa sekä parantamaan luonnonkivialan ja maarakentamisen resurssitehokkuutta. Tavoitteena on löytää sivukiven käyttökohteita maantieteellisesti mahdollisimman läheltä luonnonkivilouhimoja logististen kustannusten minimoimiseksi.

Hankkeessa kehitetään yhdessä sektorin toimijoiden ja sidosryhmien kesken uusia kustannustehokkaita toimintamalleja, luodaan uusia yhteistyöverkostoja sekä toteutetaan avoin Pirkanmaan aluetietopalvelun tietonäkymä, joka sisältää sivukiven ajantasaiset saatavuus- ja käyttökohdetiedot sekä tietoa uusista hyvistä käytännöistä sivukiven hyödyntämisestä infrarakentamisessa. Tavoitteena on myös osaltaan edistää koko luonnonkivisektorin toimintakulttuurin muutosta, jossa tunnistetaan resurssitehokkaat toimintamallit ja edistetään 'vihreää kivitaloutta' osana kehittyvän maakunnan logistiikkaa ja kiertotalousklusteria.

Hankkeen lähtökohdat ja perusteet on kirjattu esiselvitykseen, joka on luettavissa CircPirkanmaa-sivustolta osoitteesta: <https://circpirkanmaa.fi/>

Lisätietoja hankkeesta:

Projektiasiantuntija Hanna-Reetta Tuominen, hanna-reetta.tuominen@pirkanmaa.fi,
044 767 4027

Maakuntainsinööri Satu Appelqvist, satu.appelqvist@pirkanmaa.fi, 050 350 5925

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

